DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE RACHITIDE.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

SAMUEL MOORE,

HIBERNUS.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXVIII.

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30791431

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

RACHITIDE.

AN hicce morbus novus eſt, antiquis minime cognitus, necne, per centum jam annos magnas contentiones movit.

Gliſſonius, ante medium ſeculi decimi ſeptimi, hunc morbum primus accurate depinxit. Nomen ejus, ſcilicet, Rachitis, (Angl. Rickets,) acceptum eſt ante Gliſſonium, qui, poſt diligentiſſimas ipſius aliorumque inveſtigationes, affirmat primum fuiſſe ortum triginta circiter annos antequam ſcripſiſſet. Memorat etiam ipſam Angliae partem qua primum innotuit, occidentali, ſcil. in comitatibus Dorſettenſi et Somerſettenſi.

Antiqui quidem curva oſſa recenſent, quaſ ſymptoma fortuitum eſſet, nec malum infantibu proprium, fortaſſe quia in regionibus ubi vixe runt antiqui medici, nempe Graecia, Italia, e Arabia, multo minus, quam frigidioribus, fre quens erat. Praeterea, in ſcriptis antiquorur mentio ſaepe fit de variis variarum corporis hu mani partium diſtortionibus, quae nullam aliar cauſam agnoſcere poſſent; hinc variae appellatio nes vulgo in uſu fuerunt, ſcil. *capitones*, *frontone tuberones*, *gibboſi*, *valgi*, *vari*, *compernes*, qua morbum inter eos haud eſſe ignotum, ultra du bium confirmant.

Non eſt veriſimile morbum minime contagio ſum ſubito longe lateque vulgari poſſe, ſi in an guſto Angliae loco ortum habuit; et ſi cauſae e loco validiores erant, quare nunc in Batavia mu to frequentior eſt? Videtur ergo veriſimil eaſdem cauſas, eundemque item morbum, ant quis haud eſſe ignota. In incertis res facta du nobis certiſſimus eſt; etſi autem praeſens qu buſdam adhuc dubia videatur, ſaltem eſt hod minimi momenti.

CHA

CHARACTER.

" Caput magnum anterius maxime tumens; genicula tumida; coſtae depreſſae; abdomen tumidum; caetera marceſcentia;" *Cullen Syn. Noſ. Meth.*

HISTORIA.

Hic morbus vix unquam congenitus eſt, etſi perpauca hujus exempla narrantur. Infantibus eſt proprius, raro ante tertium aut quartum aetatis menſem ſeſe manifeſtans, tertiumque in annum perſeverat, rarius ad quintum vel ſextum, rariſſime ad decimum vel duodecimum, et fere nunquam poſtea comitatur. Ut plurimum vero a nono aetatis menſe ſecundum ad annum dominatur, ſi per hoc tempus infantes evadunt, poſtea raro adoritur.

In primo ſtatim morbi adventu magna accedit motus vel exercitationis averſatio, et quum infantes,

fantes, qui antea ambulare valebant, et in ea gaudebant, ſubito pigri fiunt, nec pedes ad terram admovere volunt, inter certiora ſigna eſt rachitidem appropinquare.

Quae antea grata erant nunc ingrata fiunt; infans langueſcit et inquietus fit, cibum faſtidit, digeſtio prava eſt, crudamque materiem aut aëra ſaepe ructatur. Nunc palleſcit, caro ubique macreſcit, niſi in facie, quae adhuc plena et quaſi carnoſa manet; muſculi flaccidi fiunt, robur labefactatur, abdomen craſſum, tenſum, tumidumque fit, et quandoque anaſarca comitatur.

Poſt haec oſſa afficiuntur, caput et praeſertim ſinciput ſolito majus fit, et aliquando talem in molem augetur, ut infans ſuſtentare haud valet. Suturae cranii longum in tempus apertae manent, nec oſſa inter ſe cohaerent.

Spina curva breviorque fit; hinc collum quoque breve, humeriſque quaſi immerſum; vox cita et ſtridula. Quandoque non collum ſolummodo, ſed tota ſpina antice incurva fit, corpuſque antrorſum labitur; infans enim propter imbecillitatem corpus erectum ſervare non valet; alias autem ſpinam aliter curvari invenimus, a cauſa fortuita, et in hoc caſu curvatura vix unquam ſimplex, ſed duplex aut triplex, formatur.

Cla-

Clavicula naturalem curvationem adauctam habet. Scapula apud acromion trahitur antrorſum, et, mediam prope partem protruſa, quaſi rotunda videtur.

Sternum admodum prominens et acutum eſt; coſtae ſaepe compreſſae, unde latera plana videntur. Coſtae tument, et praecipue ad extremas partes ubi cum ſterno connectuntur nodoſae ſunt; hinc forma thoracis multum mutatur, et anguſta fit, quo contingente tuſſis aſſidua et aſthma per totum morbi curſum comitantur, a quibus aegrotus aliquando ſuffocatur.

Oſſa etiam extremarum partium prope juncturas craſſiora fiunt, et curvantur. Humerus introrſum et antrorſum flectitur, radius et ulna introrſum; oſſa carpi, metacarpi, digitorumque tument.

Pelvis quoque ſaepe diſtorquetur; oſſa ilia planiora fiunt; acetabulum a femore comprimente pellitur introrſum, pelvis anguſta fit; hinc mulieres, quae rachitide laborarunt, difficili puerperio ſunt obnoxiores. Oſſa vero artuum inferiorum quae corpus ſuſtentant multum mutantur.

Caput oſſis femoris inclinatum cum corpore ejuſdem rectum fere angulum format, colloque

ce-

cedente, aliquando ad duas uſque trochanteras deſcendit.

Os femoris antrorſum flectitur, parumque extrorſum, genua introrſum, pedes ab alterutro nimium diſtant, et extrorſum disjiciuntur; crura antrorſum et introrſum flectuntur; tibiae convexae ſunt, aliquando mirum in modum. Peculiari modo ambulare ſolent; nunc enim ad dextram, et alternatim ad ſiniſtram, anatum inſtar, vacillant.

In rachiticis dentitio admodum tarda et abnormis eſt, et, cum dentes ſeſe manifeſtarunt, cito carioſi fiunt et dilabuntur.

In rachiticis autem inſigne eſt acumen ingenii praematurum, judiciumque aetate majus.

Cutis in hoc morbo ſaepe aquam ſuffuſam habet; tumore vero decedente, laxa ſive flaccida et rugoſa fit.

Pulſus plerumque naturali tardior, niſi ſub finem, cum febris hectica jam acceſſerit.

Urina fere pallida et parca; alvus ut plurimum adſtricta; quandoque autem, et praecipue ſub finem, diarrhoea ſupervenit, cibique indigeſti redduntur. Etſi ſaepe cibi faſtidium et vomitio adeſt, haud raro tamen praeter naturam voracitas eſt, a vermibus aliquando ortum habens; accidit

etiam

etiam quum nulli inventi ſunt, talique re circumſtante, cibus ſemper crudus excernitur.

Sub finem febris hectica, hydrops, convulſiones, et quandoque coma ſuperveniunt, et fere inter poſtrema ſigna numerantur, quum morbus morte terminetur.

Quandoque ſymptomata minus vehementer urgent, aegerque a viribus naturae aut artis morbum vincit, roboreque reſtaurato, deformitas corporiſque vitium gradatim evaneſcunt. Alias autem aegroti ab hocce effectu vel ſequelis ejuſdem multos per annos vexantur, tandemque miſeri fato ſuccumbunt.

In diſſectis cadaveribus tubus alimentarius ut plurimum cruda materie vermibuſque repletus, aut flatu diſtenſus, invenitur. Hepar lienque multum adaucta; glandulae meſenterii infarctae; glandulae lymphaticae, praeſertim ſuper pulmones, ſimili modo, ut etiam thymus et glandula thyroides.

Venae fere omnes ampliores eſſe videntur, praeſertim jugulares; etiam arteriae carotides. Aqua in abdomine, thorace, et capite ſaepe accumulata eſt; tela celluloſa quoque aqua quandoque diſtenſa eſt. Muſculi laxi, pallidi, flaccidi. Oſſa nimis craſſa, mollia, ſpongioſa, ſi premantur

tur facile cedentia, rubramque ſaniem quando-
que effundunt.

CAUSÆ REMOTÆ.

Has cauſas ad tria capita referre liceat.

1. Ad eas quae pendent ex habitu parentum.
2. ———quae pendent ex habitu nutricis.
3. ———quibus infans ipſe ſubjici poteſt.

1. De his quae pendent ex habitu parentum.

Rachitis fere invadit liberos eorum, qui, poſt
vitam luxurioſam et otioſam, habitum corporis
laxum et debilitatum habent; qui potus tenues
et relaxantes bibere aſſueti fuerunt. Van Swie
ten obſervat, Batavos, qui vitam degunt ſedenta
riam, nimioſque tenues liquores, uti theam, cof
faeam, &c. ingurgitare ſolent, conſtitutione
multum inde fractas habere; foeminas fluor
albo, chloroſi, abortumque pati eſſe obnoxias
prolemque earum, etſi primum vultu ſano, pau
cos tamen poſt menſes emaciatam, laxam, rachi
ticamque fieri.

Prolem quoque eorum qui morbis, ſenio, ve
nere, aut aliter corpora debilitarunt, adoritur

e

eſt enim veriſimilius, et inter omnes fere convenit, liberos infirmos, huic morbo praediſpoſitos, a talibus, potius quam robuſtis validiſque, generatos iri. Hoc Lycurgo legiſlatori Spartano adeo percognitum fuit, ut omni modo conſtitutiones juvenum utriuſque ſexus roborare conabatur, et, ne ſeſe nimia venere enervarent, novos nuptos diviſim habitare, nuptamque nuptum clam admittere, ſtatuit, ut amplexus eorum fervidiores eſſent.

Vulgo quoque acceptum eſt, ſobolem eorum, qui lue venerea graviter laborant, huic morbo obnoxiorem eſſe. Quod talium proles infirmior fuerit, ſatis probabile eſt; ſed plurimi infantes hoc morbo naſcuntur, nec rachitidi magis obnoxii inveniuntur.

Rachitis congenita rariſſime conſpicitur, et infantes illo tempore penitus ſani, poſtea hoc morbo correpti ſunt, etſi nunquam lue venerea affecti, nec ulla ejus ſigna ad parentes referri poſſent. Quare haec cauſa non tantum valere videtur quantum vulgo opinantur.

2. De his cauſis quae pendent ex habitu nutricis.

Delectus nutricis magni eſt momenti, quoniam infantem maxime afficere obſervatur. Si ullis

cauſarum antedictarum debilitata ſit, lactiſve ſani idoneam quantitatem non praebeat, infans debitum nutrimentum non poteſt accipere, et huic morbo a debilitate praediſpoſitus erit. Igitur optima ſanitate, mente ſerena, pollere debet, et exercitatione uti; ſi enim animo perturbetur, aut vehementibus animi affectibus obnoxia ſit, multumque lac ejus et infantem afficiet.

3. De his cauſis quibus infans ipſe ſubjici poteſt.

Hae vel ad morbos, vel caſus in regimine fortuitos, ad habitum infantis enervandum tendentes, referendae ſunt.

Poſt omnes morbos acutos, inflammatorios, aut contagioſos invadere ſolet, uti variolam et rubeolam; ſed Sydenhamus obſervat, eam poſt intermittentes autumnales praeſertim accidere, quae ſyſtema totum, ſed peculiariter canalem alimentarium, relaxant, quod a tumefactione abdominis cognoſcere licet.

Poſt morbos quoque chronicos, qui, etſi tardi ſint, corporis habitum huic morbo obnoxium tandem inducunt. Item poſt haemorrhagias, diarrhoeam, aut ullam evacuationem quae robur imminuit, aptaeque digeſtioni obſtat, ſaepe evenit.

Multa

Multa mala quibus obnoxia eſt aetas infantilis, praeſertim dentitio difficilis, ejuſque ſequelae, convulſiones et debilitas, ſaepiſſime rachitidem excitant.

Herpes, tinea capitis, ſcabies, et omnia ulcera ſubita ſuppreſſa, pro cauſa hujus morbi habentur. Quandoque materies in tinea capitis per incuriam tam acris fit, ut non tantum tegumenta exulcerat, ſed etiam cranium perrodit. Talis acrimonia in ſyſtema abſorpta infantem multum debilitabit. Praeterea, cum diu aſſuetus ſit habitus huic evacuationi, abſque ea ſanitate non poteſt ſubſiſtere; igitur cum ſubito ſuppreſſa ſit, varia mala gignuntur, quae eam reſtaurando curatio acceleratur.

Aliae res infantem afficientes originem ducant a diaeta, aëre, exercitatione, munditiis, &c. Infantes, praeſertim pauperum, aquoſis, crudis, et minime fermentatis alimentis, ſaepe paſcuntur, quae concoctu difficillima et aceſcendum prona, tonum ventriculi delere, et exinde ſyſtema multum relaxare, tendunt, morbumque ſaltem augebunt, quamvis ad excitandum non ſufficiant.

Aër humidus et impurus, perſpirationem impediendo, fibraſque debilitando, multum corpus relaxat; hinc rachiticis abundat Londinum; infantes

fantes etiam pauperum, qui frigidas humidaſque caſas incolunt, ubi ſemper humori objiciuntur, veſtibuſque madentibus utuntur, invadit. Van Swieten momorat, morem infantes ſervandi ſellis perforatis incubantes, per quas excrementa dejiciant, ut frequentem hujus mali cauſam; morbus ſaltem ab eo ingraveſcit, et immunditiae cujuſcunque generis eundem adaugebunt. Fomentationes vel calida lavatio nimis frequenter adhibita corpus flaccidum reddunt, et morbum, ſi jam exortus ſit, augebunt.

Sed ante omnia, exercitationis idoneae defectus hunc morbum inducere tendit; haec enim omnibus muſculis vigorem tonumque impertit, circulationem digeſtionemque promovet, et praeter omnia conſtitutionem roborat duratque; a defectu hujus, infantes magnis in oppidis huic morbo magis obnoxii eſſe obſervantur.

CAUSA PROXIMA.

Quum oſſa infantum imperfecta ſint, quod ad numerum et partes, textura magis tenera, e[t] quodammodo ſimilia mollibus partibus, eoden[1]

mod[o]

modo item affici poſſunt ; inde aqua nimia inter fibras eorum penetrare, eaſque aeque ac muſculares fibras diſtendere, poteſt ; ſed aqua remota muſculares fibrae tonum recuperant ; oſſeae non ita ſeſe habent, quae ſemel extenſae, ex duritie majore poſitionem ſuam aliquo modo retinent.

Cauſae remotae hanc aquam exiſtere probare videntur, laxa et ſpongioſa textura oſſium eorum rachitide laborantium ita diſtenſa eſſe oſtendere videtur. Sed fortaſſe haec aqua pro effectu ex proxima cauſa ortum ducente, quam ipſa cauſa, potius habenda eſt ; nam in omnibus aliis partibus corporis, ex nimia vaſorum laxitate, aqua effuſa eſt. In oſſibus quoque talem laxitatem, et exinde aquam, reperimus. Vitia autem in ſolidis vel vaſis jam formatis, quae non ſinunt oſſa recipere et poſſidere ſuam propriam duritiem, praecipua cauſa eſſe videtur.

Oſſa ſicut aliae corporis partes praeditae ſunt arteriis et venis, eodemque modo augentur ; ſed oſſa recipiunt majorem copiam terrenae materiei quam aliae partes, quae a vaſis ſuis ſecernitur, interque vacua oſſium deponitur ; quomodo ita ſeſe habet, eſt difficile probatu, etſi certum eſt.

In

In formatione epiphyſium, vel cartilaginis in os mutatione, haec ſpecialis actio apparet; dum pellucet nulla mutatio accidit; ſed ex quo tempore vaſa rubrum ſanguinem continentia in eo apparent, oſſificatio quoque incipit. Ex quibuſdam fortuitis hoc poteſt accidere, nempe, gravi compreſſione in ſpinam jumentorum facta, non ducens ortum ex fibris compactis, ſed ex ſpeciali introitu, vel actione rubrorum vaſorum, et terra depoſita, quae tamen premendo facilius in os durum compingi poteſt.

Inflammatio vel irritatio, ſive ex morbo ſive caſu, perioſtio eandem conditionem inducit, ut apparet ex formatione callorum oſſibus fractis ſuperinductorum; perioſtium inflammatur, tumet, terraque ſtatim in parte inflammata deponi videtur.

Haec terrena pars quoque aſſidue abſorbetur, (propter quam cauſam eſt difficile dictu), et recens terra ſecernitur deponiturque; oſſa ſenum, ut aetas provehitur, leviora fieri obſervantur, quod hanc abſorptionem lucide demonſtrat.

Si haec terrena pars abeſt, oſſa duritiem aptam et neceſſariam recipere nequeunt. Hicce terrae defectus aut ex abſorptione ejus aucta, ſecretione eadem manente, aut ex ſecretione et de-

epoſitione minutis, abſorptione naturali, ortum ucere poteſt. Oſſa etiam adultorum adeo molla facta fuiſſe, ut ſcalpello incidi poſſent, exemla manifeſtarunt; unde morbus *oſſium incarnaio* nominatus eſt, exque ſcorbuto, diabete, laraque copia ſalis marini comeſta, oriatur. Num aec mollities oſſium ex deficiente ſecretione vel imia abſorptione terrae oriatur, difficile eſt affiriatu; fortaſſe ex utraque; ſed poſterior confiriatur, ex eo quod tales aegroti multum urinae erreno vel gypſeo ſedimento commiſtae reddideunt.

Sed quaecunque ſit vaſorum actio, quae teram ad os rite formandum et durandum ſecernit, adem in rachitide certo certius deeſt; et quanuam modus explicatu difficilis eſt, tamen evidens eſt, cauſas remotas antedictas, totum ſyſtea laxando, et praecipue chylificationem impeiendo, ad tale hujus actionis vitium inducendum alere.

Sed, re probata, rationes ſymptomatum nonnulorum, quae ex mollitie oſſium ducunt originem, xplicare poſſunt.

RATIO

RATIO SIGNORUM.

" Artus et extremitates oſſium primum tument craſſeſcuntque," quia in his partibus cancelli numeroſiores, et oſſeae lamellae tenuiores ſunt; quapropter, a firmitate harum partium minore, minus cauſae diſtendenti reſiſtunt, citiuſque prominent. " Tumefactio non ante tertium aut quartum menſem, ſaltem in extremis, evenit," quia hae partes fortaſſe in oſſa non adhuc vertuntur, ſed quadantenus cartilaginoſae ſunt.

" Diſtortio et contractio oſſium," a morbo media item oſſium afficiente accidit; quocirca pondere aliarum partium in ea incumbentium, muſculorum actione, aut aliis cauſis fortuitis, diſtorquentur.

" Caput magnum," quia incremento cerebri oſſa cranii cedunt. " Anterius maxime tumens," praeſertim fortaſſe ab inclinatione capitis in ſtatu relaxato ſpontanea, quod in aequipondio ad oſſis occipitis condylos non poſitum eſt; ſi quivis enim erecto corpore ſedens obdormiſcat, caput antrorſum labitur; igiturque cerebri pondus nonnullum hic effectum habet.

" Spina

" Spina quandoque antice incurva fit," a cor-
poris pondere antrorſum labentis, " nonnun-
quam in aliis directionibus, oblique," &c. a
cauſis fortuitis, thoracibus nempe foeminarum
rctis, in idem latus continua inclinatione. " Cur-
vatura vix unquam ſimplex," quoniam in illo
aſu aeger muſculis alterius lateris naturaliter a-
;it, ut corporis pondus ſupra propriam baſin, in-
er crura, aut ſuper os ſacrum, cadat.

" Sternum admodum prominens et acutum
ſt," quia coſtae deprimuntur, et ad juncturas
um ſterno tument. " Coſtae depreſſae," a pon-
lere ſuperiorum extremorum pendet; quoniam,
ibi extremorum oſſa introrſum flectuntur, ibidem
oſtae cedunt. Aëris externi pondus, onuſ-
que corporis decumbentis, nonnihil valeant.
' Hinc thoracis diſtortio et ſpirandi difficultas,"
iquidem pulmones haud ſatis ſeſe expandere
poſſunt.

" Clavicula naturalem curvationem adauctam
habet," ab onere humeri ei incumbentis. Ab
eadem cauſa, et corpore antrorſum inclinato,
' Scapula apud acromion trahitur antrorſum, et
nediam prope partem protruſa, quaſi rotunda
videtur," quod humeri antrorſum flectantur, ae-
gerque prono corpore inclinetur, propendeat.

"Humerus introrſum et antrorſum flectitur," quia in cubitos puer recumbere ſolet, et hinc curvatura naturalis augetur; muſculi item effectum hic edunt, ut etiam in "radium et ulnam quae introrſum ab iis trahuntur," quia flexores muſculi fortius agunt.

"Oſſa ilia planiora fiunt," a viſcerum pondere. A corporis incumbente, oſſiſque femoris reactione, ab ejuſdem capite "acetabulum introrſum pellitur," ex quo etiam "pelvis anguſta fit."

Collo femoris corporis ponderi cedente, a directione obliqua ſurſumque tendente diſcedit; "cum corpore ejuſdem rectum fere angulum format, aut aliquando ad duas uſque trochanteras deſcendit."

A pondere corporis, actione muſculorum, et poſitione inter ſedendum, "oſſis femoris curvatura naturalis antrorſum parumque extrorſum augetur." A colli corporiſque oſſis femoris curvatione, genua nimium inter ſe diſtarent, atqui natura, ad pondus in baſin anguſtam ferendum, ut puer abſque magna corporis jactatione ambulet; namque pedes etiam nimium a ſe diſtant, "genua valde introrſum flectit." Hinc antrorſum et introrſum oſſa cruralia flectuntur, unde

"tibiae

" tibiae convexitas aliquando mirum in modum evenit."

" Inſigne acumen ingenii praematurum, judiciumque aetate majus," quod fere domi permanent, provectiſque aetate confabulantur, et fortaſſe a mentis irritabilitate cum corporis ſimili ſtatu congruente.

" Abdomen tumidum," quoniam inteſtina debilitata ad cibum concoquendum haud valent; igitur a contentis et aëre effuſo diſtenduntur.

" Caetera marceſcentia," a glandulis meſenterii infarctis, organiſque concoctionem efficientibus multum debilitatis, unde nutrimentum non rite peragitur. " Unde glandulae meſenterii et lymphaticae tumidae fiunt," difficile eſt dictu. Forſitan in hoc, ut in aliis caſibus, a quadam acrimonia in ſyſtemate exiſtente originem ducat, quaeque abſorpta ad has glandulas obſtruendum tendit. In hoc enimvero ſcrophulam refert; ſed quomodo in alterutro caſu gignitur, tam arduum eſt intellectu, ut hic loci nobis praetereundum eſt.

PROGNOSIS.

Haec vel a viribus cauſarum, robore, et aetate aegroti, vel morbi impetu, inferenda eſt.

1. Si ex habitu parentum fracto originem habeat, curatio magis deſperanda eſt. Si ex erroribus in diaeta, defectu exercitationis, aut aliis hujuſmodi cauſis quas medicare valeamus, meliorem eventum expectare licebit.

2. Si aetatem admodum teneram adoritur, difficilis eſt curatio; quoniam infans ejus impetui minus obſiſtere valet, et medicamenta vix accipere queat. Sed contra, ſi magis aetate provectus eſt, proſperiora promittere licet.

3. Quo magis vehemens diuque permanens, et quo major eſt diſtortio, eo magis aegri periculo obnoxii ſunt; et etiamſi adoleſcant morbumque effugiant, tamen ex vitalibus aliiſque organis impeditis debilitatiſque in futurum, morbis pulmonum, abdominalium viſcerum, &c. obnoxiores ſint.

Si aquae in capite accumulatae ſigna adſint, infauſtus eventus metuendus eſt.

Quidam,

Quidam, eruptiones cutaneas, uti ſcabiem, &c. hoc morbo bonum ſignum praebere arbitrati nt.

METHODUS MEDENDI.

Quoniam in hoc morbo aqua, per totum cor- s abundans, non tantum partes molliores, ſed ſa etiam, diſtendit, et quandoque morbidam rimoniam acquirit, (ſaltem multi ita putarunt); nc igitur, quam *colluviem ſeroſam* nominare ſo- bant, removere praecipuum erat inter medicos opoſitum. Hoc autem a variis evacuantium neribus efficere conati ſunt; unde infantes ultum mali patiebantur, morbuſque potius au- batur. Minime autem ſecum reputabant, hanc uam morbi eſſe effectum, non vero cauſam oximam, quae a cauſis remotis ante perſpectis citas univerſa potius videbatur, et, hac etiam lata, aqua eodem fere tempore abſorbetur. E- mſi quandam acrimoniam adeſſe nobis perno- m eſſet, nobis tamen ſolummodo reſtaret, ſyſte- ti inducere ſtatum, qui aut acrimoniae gene- ioni obviam iret, aut effectus ejuſdem ſuperare ſſet.

Igitur

Igitur in rachitide, totum corpus, praecipueque canalem alimentarium, firmare opportet; quum vero concoctio prae omnibus afficitur, virtuſque medicamentorum ab ea pendent, quaecunque ei nocent, amovere decet.

Hinc conſilia medendi tria ſunt.

I. Tubum alimentarium abſtergere.

II. Eundem, totumque corporis ſyſtema, corroborare.

III. Modis mechanicis, quouſque aequum eſt, deformitates corporis corrigere.

I. Tubum alimentarium abſtergere; fit,

1. Ab emeticis.

2. Laxantibus.

1. Emetica, ſtomachum et quandoque inteſtina evacuando, ſordes, aliaque cruda ibi retenta, abluunt, abſorptionem aquae effuſae promovent, motum periſtalticum adaugent, cibique naturalem appetentiam afferunt.

Quandocunque ſigna pravae concoctionis apparent, per totum morbi curſum emetica indicantur; ſaepius autem repetere haudquaquam licebit, ne tonus ſtomachi et inteſtinorum inde debilitetur, digeſtioque potius vitietur. Nec fortiora adhibere aequum eſt; quoniam cum teneri admodum

dmodum agendum eſt ; igitur *ipecacuana* om-
ibus anteponenda eſt ; parva enim doſi unius, uorum, triumve granorum rei apte reſpondet, inumque ipecac. cum ſacchari cryſtallini q. ſ. d gratam dulcedinem, formulam ſatis elegan-em idoneamque praebet.

2. Laxantia eoſdem fere effectus exhibent, : praeſertim utilia ſunt, quia rachitici ſaepe plus evorare ſolent, quam rite concoquere valent.

Eadem, ac in emeticis, in his quoque admini-randis cavere oportet, nempe rarius iteranda, itioraque tantum adhibenda ſunt. Omnibus utem *rhabarbarum* antecellit ; nam, alvo ſoluta dſtringentes effectus exerens, tonum ſtomachi : inteſtinorum confirmat, concoctionique favet. otu communi commiſcere licet, aut ſub forma ni rhei cum pauxillo ſacchari cryſtallini com-odiſſime dari poteſt.

II. Tubum alimentarium totumque ſyſtema orroborare.

A. a Regimine corporis generali quod ad
- 1. Diaetam.
  - Cibum.
  - Potum.
- 2. Aëra.
- 3. Veſtimenta.
- 4. Exercitationem, frictionem.
- 5. Lavationem frigidam.

B. a Me-

B. a Medicamentis tonicis,
- 1. Vegetabilibus.
- 2. Foſſilibus.
- 3. Animalibus.

A. Si malum radices jam altius infixerit, omneſque partes affecerit, eidem a medicamentis ſolis mederi non expectandum eſt, ſed *regimine*, quod totam corporis conſtitutionem in firmiorem mutare valeat.

1. *Diaeta.*—Pro *cibo*, pane fermentatione perquam ſubacto et biſcocto, uti debent; levis enim et concoctu facilis eſt, multumque etiam nutrit; non fermentatus autem, ut antea dictum eſt, aliter ſe habet, morbumque potius adauget. Cum eo grata quaedam aromatica ſeu aromata conjungere nonnunquam licebit, ut appetitus incitetur, digeſtioque acceleretur.

Carnes non pinguiores, ſuccidae tamen, tenerae, et nutrimenti boni plenae, utiliſſimae ſunt.

Juſcula minus idonea ſunt; corpus etenim in molle, et aquoſum nimis per ſe, tendit. Jura tamen fortiora et condita, praeſertimque concreta vini pauxillo miſta, adhibere, perbonum eſt.

Potus minime aquoſus, nutriens vero, pauloque ſtimulans, eſſe debet. Hinc cereviſia tenuis, aqua, etiamque lac in acidum nimis pronum, evitanda ſunt. Cereviſia autem generoſa, multum

farinae

rinae continens, cujuſmodi eſt Brunſvicenſis
Angl. *mum.*) a Van Swieten multum laudata, et
uae fermentationem aegre ſubit, commodiſſime
ari poteſt. Cereviſiae generoſiores item verna-
ulae idoneae ſunt; quoniam vero fermentatio-
em ſubierunt, et meraciores ſunt, pauca tantum
uantitate utendum erit. Ante omnes autem,
athus unus aut alter vini rubri Gallici, aut eti-
n Portugallici, quotidie adhibitus, concoctionem
juvat, vireſque nervoſas recreat. In eo panis
ſcoctus molliri poteſt, idemque dilutum, et
uandoque cinnamomo talibuſque grate condi-
m, pro potu uſitato offerre licet.

Etſi diaeta valentiſſima utamur, aliae tamen
s in adminiſtratione notandae ſunt.

2. *Aër.*— Aër humidus et impurus pro cauſa
cenſitus eſt. Infans igitur in aëra ſiccum cel-
nque transferendus eſt; ſi hoc autem fieri ne-
it, in altioribus domicilii tabulatis, quae hu-
ori minus obnoxia ſunt, educari aut ſaltem dor-
re debet.

Hic fortaſſe memorandus eſt mos in quibuſdam
gionibus laudatus, nempe, rachiticos nudos,
to capite, ſolis ardori objicere ſolent.

3. *Veſtimenta.*—Eaſdem propter cauſas, veſti-
enta, quouſque fieri poteſt, ſicca et nitida ſunto,

ut humor omnis ſudorque, qui cuti admoti malum inferrent, abſorbeantur; hinc lanea ſunt potiora. In *culcitis* etiam crinalibus aut paleatis, potius quam plumeis, ſomnum capere oportet; namque illae planiores et duriores corpori minus cedunt, fibraſque firmiores reddunt.

4. *Exercitatio* inſigni modo corpus roborat, concoctionique favet; primis igitur morbi initiis, aut ſi, propter aetatem licet, omnibus blandimentis et incitamentis ad ſeſe exercendum hortandi ſunt. Si vero, per aetatem morbive vehementiam, hoc fieri nequit, in rheda ab equo, aut nutrice geſtari, funiculis per aëra jactari, aut navigare convenit.

Frictio locum exercitationis quodammodo ſupplet, tonum corroborat, et circulationem promovet. Cum pannis laneis ſiccisque modice fieri poteſt, ſuntque qui odoribus aromaticis haec fumificare volunt.

5. *Lavatio frigida* in hoc morbo valentiſſimum remedium eſt. Primo quidem ſuperficiem conſtringet; mox autem hicce ſpaſmus reſolvitur, actio cordis et arteriarum augetur, ruborque cutis jam apparet; et hinc tonus vaſorum multum roboratur: Affirmatque Floyerus, hunc morbum nunquam in Anglia comparuiſſe, dum balneo

alneo frigido uti ſolebant. Propter hujuſce uım, nuperos per annos rachitis multo minores rages edidit; et eſt equidem probabile, hunc orbum nunquam vexaturum, ſi modo infantes neris ab annis ei aſſuefacti erint. Oportet igiır quotidie in frigidam mergere, niſi infans adodum debilis ſit, ſtatimque pannis ſiccis fricare ligenter, unde multum commodi afferetur.

B. MEDICAMENTA TONICA.

Etſi a victus regimine, aliaque adminiſtratione, urimum in hoc morbo expectandum eſt; tamen : uſu medicaminum apto multum boni orietur, utriſque conjunctis meliora promittere licebit.

1. *Vegetabilia tonica.*

Ex his *amara* et *aromatica* uſitatiora fuerunt; et denhamus in hoc morbo vinum aut cereviſiam, qua abſinthium aliaque amara infuſa ſunt, aeotis obtulit. *Cortex Peruvianus* prae omnibus : concelebratas; adſtringentes enim, amaras, aromaticas virtutes exhibet, ſtomachum, omıſque partes corroborat, et multum rachiticis odeſſet, ſi modo deglutire vellent. In ſub-

ſtantia

ſtantia exhibitus, cum parte aequali extracti glycyrrhizae, aqua ſoluta, et pauxillo mucil. gum. Arab. vel commiſtus lacte ebutyrato, cum parva quantitate ſacchari rubri, invitis offerre fortaſſe potius eſt. Aliter etiam cum clyſteribus injicere. Externo corpori admotus, a quibuſdam extollitur; adhuc vero non confirmari videtur.

Aromatica, ut cinnamomum, macis, &c. grata et utilia ſunt, aliiſque medicamentis commodiſſime adjungi poſſunt.

2. *Foſſilia tonica.*

Horum praecipua ſunt metallica ex *ferro* et *cupro* parata.

Ferrum in rachitide, aliiſque chronicis morbis a laxitate, uſitatiſſimum et utiliſſimum remedium ſe praebet. Limaturae aut rubigo in vino cum cinnamomo, aliove grato aromatico, digeri poſſunt, ut in vino chalybeato; hujuſque cyathum unum aut alterum, pro aetate, offerre decet. Tincturae martis etiam aliquot guttas potu miſcere licet. Vinum dictamni albi Phar. Edin. nov. remedium quoque non aſpernandum ſe offert.

Cuprum interne ſumptum remedium eſt periculi plenum; mitioribus itaque praeparatis ſolummodo uti oportet.

Ens

Ens veneris Boylaei medicamen celeberrimum uit; multis tamen placet idem eſſe, quod *flores nartiales* nominare ſolent, ſcil. ex calce ferri, aleque ammoniaco ſublimatis. Non nobis eſt ic loci rem enodare; non eſt vero probabile, Boylaeum naturam vitrioli caerulei tantum ignoaſſe, ut ens veneris vocaret medicamentum a erro paratum. Cum ammoniaco ſale conjuncum, ut in cupro ammoniaco Phar. nov. Edin. nitiſſimum ex hoc metallo paratum habemus, ormulamque ejuſdem pilula caerulea aut curea ſupplet. Parva tamen a doſi incipiendum ſt in teneris, ſcil. pilula una, quae grani dimilium praeparati continet, aut fortaſſe pilulae dinidium in aliis, ſatis erit.

In quibuſdam Angliae locis, in *aquis aluminois* lavare multum commodi attuliſſe dicitur.

3. *Tonica animalia.*

Sub hac indicatione, fortaſſe memorare liceit, ſingularem huic morbo medendi modum, ui in Septentrionalibus Caledoniae partibus ulgatiſſimus eſt, nempe, corpora rachiticorum *leo ſcatinae* inungunt. Methodus parandi et dminiſtrandi, ex literis medici ibi habitantis exerpta, ſequitur.

"Mo-

" Modus parandi. Hocce oleum ex hepate raiae ſeu ſcatinae communis majoris plerumque paratur; ſed ſcatina minor clavata, quam hic loci *Thornback* dicimus, ſimile forſitan praebebit. Hepar in patina locatum ſervant, donec major pars ejus in oleum liqueſcat, unde admodum rancida fit; tunc decoquent, purioreque parte utuntur. Rancidum potius quam recens decoquunt, quia plus olei praebet; minime vero dubium eſt, quin recens aequali virtute gauderet.

" Modus adminiſtrandi. Caute admodum utendum eſt initio; namque quantitas admodum parva febrim excitabit, quae, ſi vehemens, debilem infantem e medio fortaſſe tolleret.

" Prima nocte cubiti carpique juncturae eo leviter fricandae ſunt, unde febris ſtatim oritur, et per majorem noctis partem affligit; ante lucem vero remittit. Sequente nocte ſimiliter fit, febriſque reiteratur. Omni nocte perſeverandum eſt, donec febris concitari deſinit, quo tempore non ſolum carpi cubitique, ſed genua talique, inungenda ſunt. Hinc febris denuo gignitur, et perſeverandum eſt, ut antea, donec febris concitari nequit. Tunc tota ſpina coſtaeque illinendae ſunt,

unt, febris renovatur, frictioque item uſque ad ebris diſceſſum continuanda eſt. Denique, laiea ſubucula oleo immerſa puer circumveſtienlus eſt; unde vehementior febris orietur, quae n duos aut tres uſque dies ante remiſſionem durabit; ſubucula, donec ſicca fiet, non amovenda ſt, et tunc temporis malum, ſi medicabile, proligatur.

" Haec operatio quatuor, quinque, aut ſex hebdomadas durabit, prout infans in primo, ſecundo, ut tertio morbi ſtadio verſetur, et quo citius ncipitur, eo melius erit. Complures vidi hoc nodo curatos, etſi admodum ingratus eſt, praeertim nutricibus, quibus in eodem lecto cubare eceſſe eſt."

Hinc videtur, morbi medelam a febre concitata pendere; minime enim perficitur, niſi febris aepius excitata in aliquod tempus duraverit. Quomodo autem agendi modus explicandus eſt? Quoniam cauſae et ſymptomata rachitidis ſyſtema laxitate et debilitate perquam affici oſtendunt, on videtur vero abſimile, tonum vaſorum aductum, per tempuſque non breve continuatum, uic morbo mederi.

Bal-

Balneum frigidum, in hoc morbo tam utile remedium, febriculam perbrevem, aut auctam vaſorum actionem, huic quodammodo ſimilem, poſt ſe trahere videtur. Haud impari modo fortaſſe febres fortuito invadentes, morbos paralyticos, ante inſanabiles, penitus profligarunt.

Anne in aliis morbis chronicis aut cachecticis ſimilem curandi modum inferre licet?

Si autem oleo incaute inungatur, febris nimium exacerbata vires aegroti jamjam debiles opprimet; in febribus namque adultorum, actio vaſorum ſupra modum aucta, debilitatem tandem inducet.

Febris ergo moderanda eſt, ut leviter adaucta vaſorum actio continuetur.

Quorſum vero tendit hic tonus adauctus?

Proxima ſub cauſa obſervare contigit, quandam vaſorum conditionem ad oſſificationem, ſive ad oſſa generanda, neceſſariam eſſe. Fracto oſſe, inflammatio perioſtei, ad os formandum neceſſaria, circa locum incipit. In rachitide vero, haec vaſorum conditio naturalis nunquam incidit; ut in fractis itaque oſſibus, talem inflammationis gradum citius oſſa perfecta generaturum conjicere licet. Terrenae materiae defectus non tantum oſſibus, ſed aliis etiam ſolidis, aut fibris muſ-

culoſis

loſis deeſſe videtur. Quare haec igitur rite de-
natur, inflammatio, niſi nimia ſit, in cauſa erit,
de oſſa, et reliquae corporis partes in ſtatum
turae redibunt.

Haec tamen, quoad agendi modum, mere con-
turalia ſunt; rem enim attentius obſervare et
perire, ad accuratam de ea ratiocinationem eſt
ceſſarium.

III. Tertium medendi propoſitum erat, modis
echanicis, quouſque aequum eſt, deformitates
rporis corrigere. In hoc autem faciendo pe-
ulum imminet, et corpori machinas fere nun-
am aptare decet, ne comprimendo formam in
iorem potius mutaretur. Dum ſpinae curva-
a formatur, contrariam corporis poſitionem
ungere ſat erit, ut celeb. Monrones pater
uſque nonnullis caſibus illuſtrarunt. Extre-
s partibus minore cum periculo, et majore
m fructu, ocreas quae diſtortionem mutent,
gare licet. Attamen mirabile dictu eſt, quam
vi tempore, poſt habitum confirmatum, haec
nia vitia a vi muſculorum ſola emendantur.

† E PRO-

PROPHYLAXIS.

Methodo medendi jam tractata, de mor praecavendo minus dicere opus eſt. Omnib patet, cauſas remotas diligenter admodum e vitandas.

De vitiis parentum nil dicendum eſt; quonia Lycurgi inſtituta minime ad noſtra tempora tinent. Primum igitur, nutrix ſano et vege corpore eligenda eſt, cui mammae lacte reple ſunt, ut infans rite nutriatur; neque hoc ſuffic ſed alacris et nitida ſit, quae infantis animu oblectet, jactando, ambulando, &c. corpus e exerceat, veſtimenta ſaepe commutet, nec cru unquam offerat, aut faſcias arcte liget.

2do, Si aër foedus aut humidus eſt, in ſicc rem migrare convenit, aut veſtimenta denſi ſunto.

Inter ſextum vero aetatis menſem, uſque ſecundum tertiumve annum impletum, ead cura exercenda eſt.

3tio, Denique, ante omnia corpus per totu hoc tempus corroborandum eſt, exercitatio continua, balneoque frigido, in quo ſi perſiſtat

eſt ultra dubium fere, rachitidem nunquam invaſurum. Si autem, hiſce omiſſis, morbus aggreditur, a quo tempore prima ſigna in hiſtoria recenſita, praecipueque tumores circa articulos ſeſe manifeſtant, ab uſu balnei frigidi ſine mora incipiendum, in eoque perſtandum, cum aliis in medela narratis, unde omnia proſpere eventura pro certo fere affirmari poteſt.

F I N I S.